İŞKUR

2018

MALATYA İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

MALATYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

HAZIRLAYAN

MEHMET ÇAYIR

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Yirmibirinci yüzyılda ülkeler bir taraftan vatandaşlarının refah seviyelerini artırmak için mücadele ederken, diğer taraftan da bilgi teknolojilerinin gelişmesi neticesinde sektörlerin küresel piyasadaki rekabet gücünü artırmak amacıyla ekonomik ve teknolojik dönüşümlerini gerçekleştirme çabası içerisine girmektedirler. Sanayi 4.0 olarak adlandırılan yeni süreçte; özellikle, teknoloji yoğunluğu olan sanayilerin üretim süreçlerinde değişimler meydana gelmekte olup, söz konusu değişimler özellikle gelişmekte olan ülkelerin küresel düzeyde rekabet edebilmesine de katkı sağlamıştır.

Bilim, sanayi, teknoloji politikaları, Ar-Ge çalışmaları, inovasyon, yenilikçi satış ve pazarlama modelleri gibi alanlarda yatırım yapan ülkelerin uluslararası piyasalardaki rekabet gücü daha yüksek olmakta ve mukayeseli üstünlüğü sağlayabilmektedirler. Ülkemizde de yeni süreçte atılması gereken adımların doğru olarak tespit edilebilmesi öncelikle işgücü piyasasının yakından takip edilmesine, ihtiyaç ve beklentilerin analiz edilerek gerekli tedbirlerin alınmasına bağlıdır. İşverenlerin, beklentilerini karşılayabilecek nitelikte işgücüne hızlı bir şekilde ulaşması ve buna bağlı olarak da işsizlerin daha vasıflı hale gelmesi için uygulanacak aktif işgücü programlarını belirlenmesi amacıyla hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporu, işgücü piyasasındaki mevcut durum ve ihtiyaçlara ilişkin olarak birçok veriyi bir arada sunarak önemli bir ihtiyaca cevap vermektedir.

Bu amaç doğrultusunda hazırlanan Malatya İli İşgücü Piyasası Analiz Raporunun tüm taraflara faydalı olmasını temenni ederek, çalışmada emeği geçen Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz personeli ile katkı veren işveren/işveren vekillerine teşekkür eder, yapılan çalışmanın tüm taraflara faydalı ve hayırlı olmasını dilerim.

Aydın BARUŞ

Malatya Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. Bu noktadan hareketle 2018 yılı 2 Nisan -11 Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 2 ve daha fazla kişi istihdam eden 89 bin 324 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Malatya ilinde ise toplam 613 işyeri için veri üretilmiştir.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2018 yılı "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Malatya İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize, emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Vahap TOMAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 13
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 28
AÇIK İŞLER 31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 41
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 46
SONUÇ 53

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 12
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 26
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 27
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 29
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 30
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 31
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 32
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 37
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 37
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 38
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 39
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 40
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 42
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 43
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 45
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 46
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 47
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 48
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 48
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)..... 6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı..... 8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 13
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu..... 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu..... 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 24
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 24
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 28
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 33
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 35
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 36
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 42
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 44
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı..... 50
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 51
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 52

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Malatya İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 613'tür. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde veri derlenmiştir. Malatya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 34 bin 332 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 26 bin 348 çalışan erkeklerden, 7 bin 984 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 42,5'i, kadınların ise yüzde 40'ı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Malatya ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ve Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarıdır. Malatya ilinde açık iş oranı yüzde 3,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Malatya ili açık iş oranı bakımından 0,9'luk bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,1 ile İmalat sektörüdür. Malatya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ve Sanatkârlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı %7'dir. Malatya ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 65,5'i için Eğitim Düzeyi Önemli değil talep edilmektedir. Malatya ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Malatya ilinde temininde güçlük

çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kalite Kontrolcü ve Ütücü meslekleri takip etmektedir.

Malatya ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Malatya ilinde işverenlerin yüzde 26,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 5 işyerinden 1'i istihdamın artacağını öngörürken, Malatya'da her 4 işyerinden 1'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Malatya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2,4 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Malatya işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Malatya İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Malatya ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Malatya ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihityaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

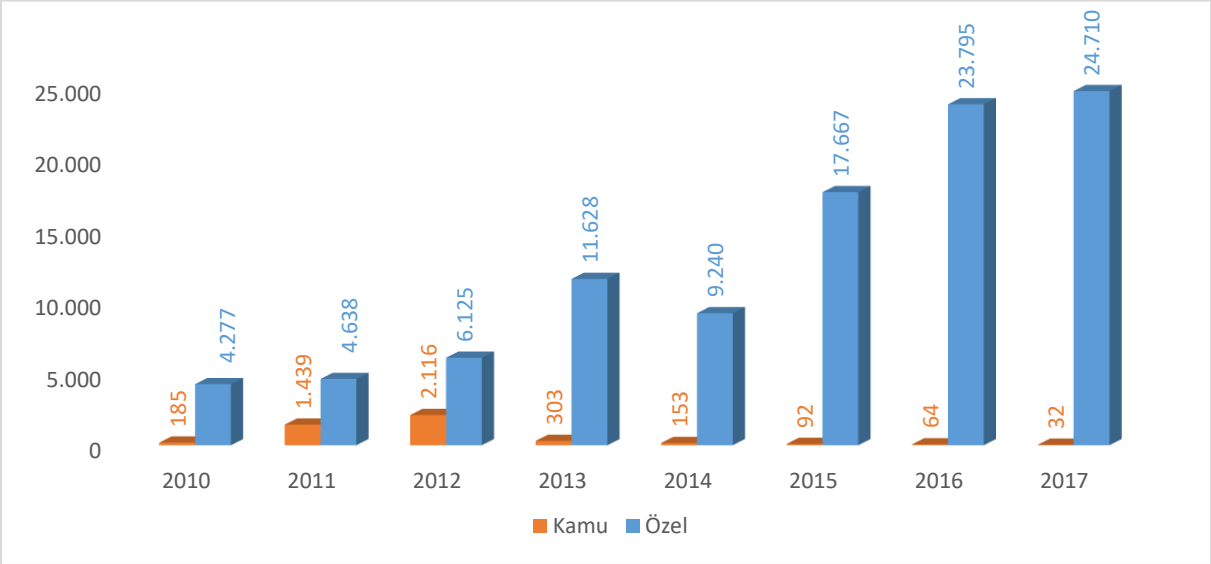

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 4 bin 462 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 24 bin 742 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2010 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2013 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 44,8 oranında artmıştır. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve 2010 yılına oranla yaklaşık 6 kat artmıştır.Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un

özellikle 2015 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	11.594
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	1.093
Makineci (Dikiş)	1.028
Müşteri Temsilcisi	872
Konfeksiyon İşçisi	809
Satış Danışmanı / Uzmanı	636
Büro Memuru (Genel)	508
Beden İşçisi (Temizlik)	341
Ütücü	339
Kalite Kontrolcü	322

Kaynak: İŞKUR

Malatya ilinde 2017 yılında 24 bin 742 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 11 bin 594 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 46,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

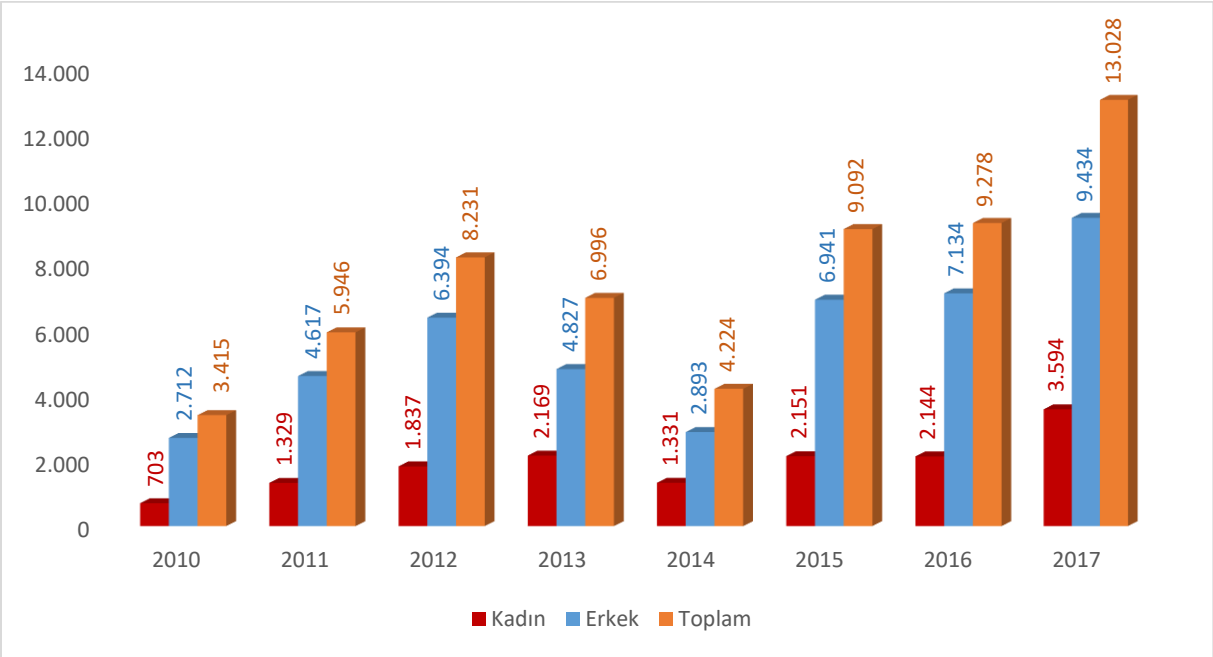

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 3 bin 415 olan Malatya ilinde işe yerleştirilenlerin 2 bin 712'si erkeklerden, geri kalan 703 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 13 bin 28 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 27,5'i kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede yaklaşık 1,5 katına ulaşılmıştır.

Şekil 2'de görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	5.188	1.029	6.217
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	379	393	772
Konfeksiyon İşçisi	328	218	546
Müşteri Temsilcisi	247	266	513
Makineci (Dikiş)	356	132	488
Satış Danışmanı / Uzmanı	206	150	356
Büro Memuru (Genel)	149	200	349
Reyon Görevlisi	179	56	235
Düz Dikiş Makineci	106	72	178
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	113	64	177

Kaynak: İŞKUR

Malatya ilinde 6 bin 217 kişi işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 47,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Konfeksiyon İşçisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler de en çok Beden İşçisi (Genel) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir. Kadın işe yerleştirmenin erkek işe yerleştirmeden fazla olduğu meslekler ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Müşteri Temsilcisi ve Büro Memuru (Genel) meslekleridir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

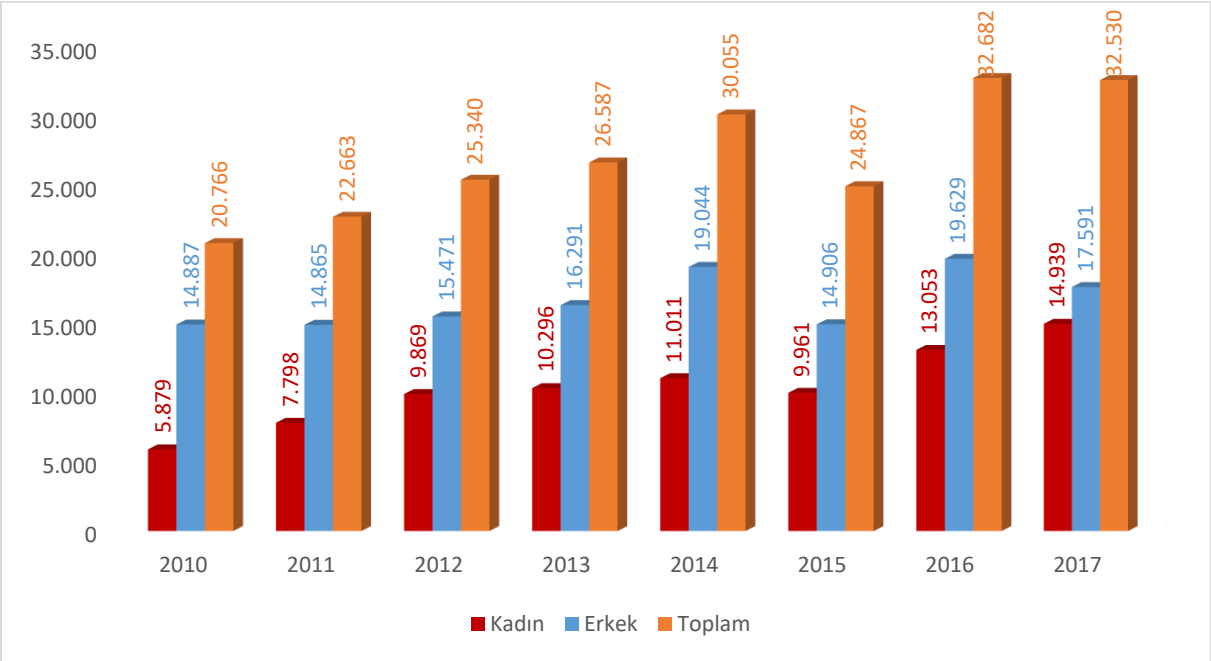

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Malatya ilinde İŞKUR'a kayıtlı 20 bin 766 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 14 bin 887'si erkek, 5 bin 879'u ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 32 bin 530 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Malatya'da 5 bin 879 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında önemli ölçüde artarak 14 bin 939'a yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Malatya ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Malatya ilinde Kuruma kayıtlı 8 bin 737 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Malatya ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %26,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Satış Danışmanı/Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz

konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Büro Memuru(Genel) mesleklerin yanı sıra Sekreter, Satış Danışmanı/Uzmanı ve Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	114	651	1.354	2.005
2011	95	746	853	1.599
2012	193	1.744	1.864	3.608
2013	152	1.389	1.597	2.986
2014	122	1.162	1.219	2.381
2015	131	1.410	1.006	2.416
2016	136	1.849	497	2.346
2017	153	2.163	315	2.478

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında düzenlenen 153 mesleki eğitim kursuna 2 bin 478 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 315'i erkek, 2163'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 87,2'si kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında

katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
El Nakışçısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	El Nakışçısı
Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Zirai Sulamacı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	Koyun Yetiştiricisi	Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)
Giysi Tadilatçısı	Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Giysi Tadilatçısı
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Meyve Ağaçları Budamacısı	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Elektrik Pano Montaj İşçisi	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Makine Nakışçısı	Meyve Ağaçlarında Aşılamacı	Makine Nakışçısı
Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)	Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)	Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla El Nakışçısı, Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla El Nakışçısı, Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı, Kadın Giysileri Dikim Elemanı (Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise) ve Kadın Giyim Modelist Yardımcısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Süt Sığırı Yetiştiricisi, Zirai Sulamacı ve Koyun Yetiştiricisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Program	Kadın	Erkek	Toplam
2010	7	8	7	15
2011	28	97	138	235
2012	110	417	626	1.043
2013	206	830	1.186	2.016
2014	163	460	520	980
2015	729	818	1.307	2.125
2016	1.080	1.163	2.250	3.413
2017	1.325	2.219	3.405	5.624

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2015 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam program sayısı 2016 yılına göre yaklaşık yüzde 23 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un programlarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında bin 325 program düzenlenmiş olup toplam 5 bin 624 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 39,5'i kadınlardan yüzde 60,5'i erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 64,7 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Müşteri Temsilcisi	Reyon Görevlisi	Konfeksiyon İşçisi
Büro Memuru (Genel)	Müşteri Temsilcisi	Müşteri Temsilcisi
Reyon Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Düz Dikiş Makineci
Düz Dikiş Makineci	Düz Dikiş Makineci	Satış Danışmanı / Uzmanı
Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)	Büro İşçisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Reyon Görevlisi
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)
Büro İşçisi	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Konfeksiyon İşçisi, Müşteri Temsilcisi ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Büro Memuru (Genel), Konfeksiyon İşçisi ve Müşteri Temsilcisi mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Konfeksiyon İşçisi, Reyon Görevlisi ve Müşteri Temsilcisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	3	53	22	75
2011	7	73	99	172
2012	14	177	209	386
2013	15	186	243	429
2014	16	185	241	426
2015	18	226	203	429
2016	29	306	493	799
2017	32	293	464	757

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan

bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 32 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2010 yılından itibaren düzenlenen girişimcilik eğitim programları her yıl artış göstermiştir. Programa 2017 yılında 293'ü kadın, 464'ü erkek olmak üzere toplam 757 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

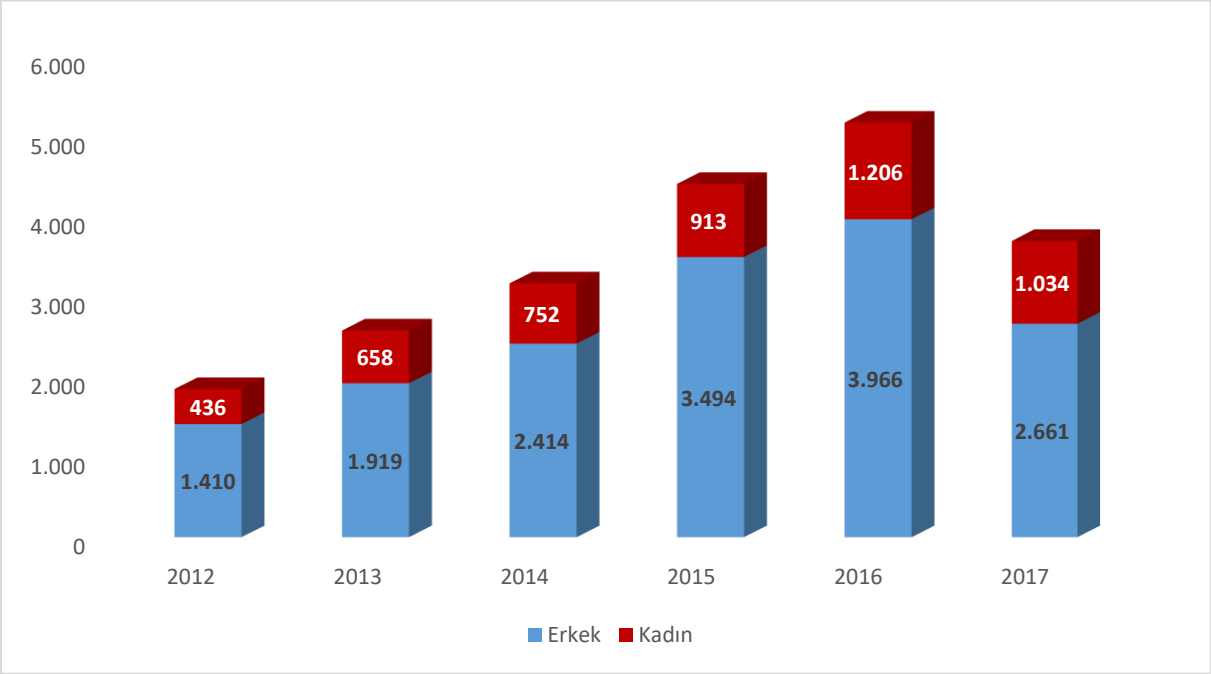

Kaynak: İŞKUR

Malatya ilinde 2017 yılında yüzde 28'i kadın olmak üzere 3 bin 695 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 28,5 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Malatya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Malatya ilinde 613 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 34 bin 332 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Malatya ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Malatya ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	173
İnşaat	130
Toptan ve perakende ticaret	124
Eğitim	31
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27
Ulaştırma ve depolama	26
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	22
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	19
Diğer hizmet faaliyetleri	9
Madencilik ve taş ocakçılığı	6
Gayrimenkul faaliyetleri	4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Bilgi ve iletişim	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Genel Toplam	**613**

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Malatya ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 28,2'si İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 29,1'dir. Bu durumda Malatya ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bir oran olarak gerçekleşmiştir. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde

yer alan işyerlerinin yüzde 21,2'si bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 17,9 olan Türkiye ortalamasının üzerinde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Malatya ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı İmalat ve İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri,Finans ve sigorta faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü olmuştur.Ancak bu tablo incelenirken Malatya ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

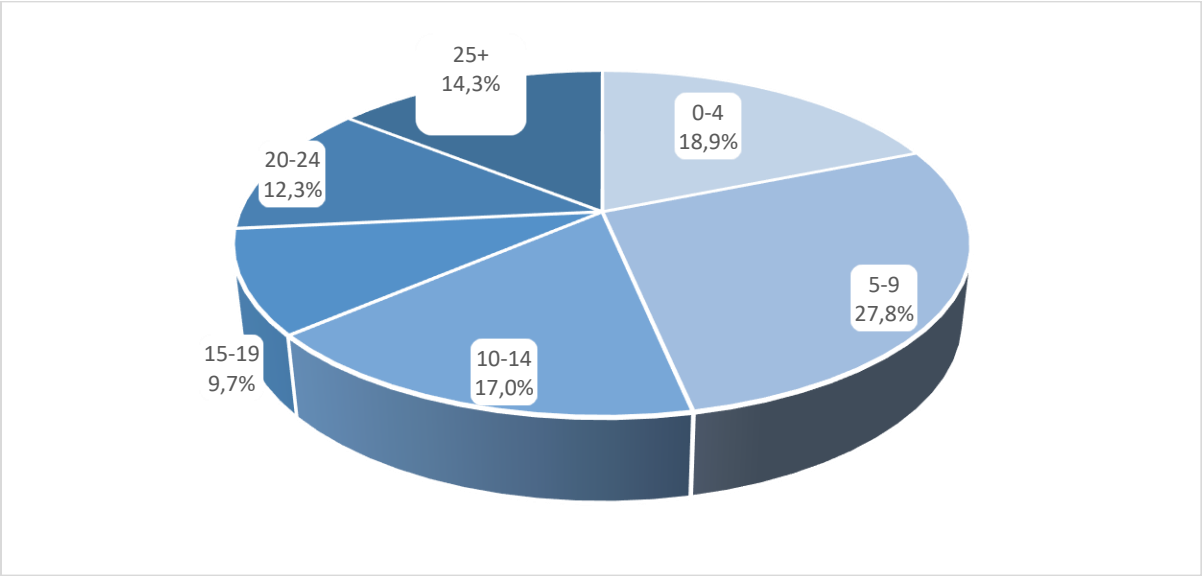

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Malatya ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 27,8'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 18,9'dur. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 47'si 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 26,6'sı ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

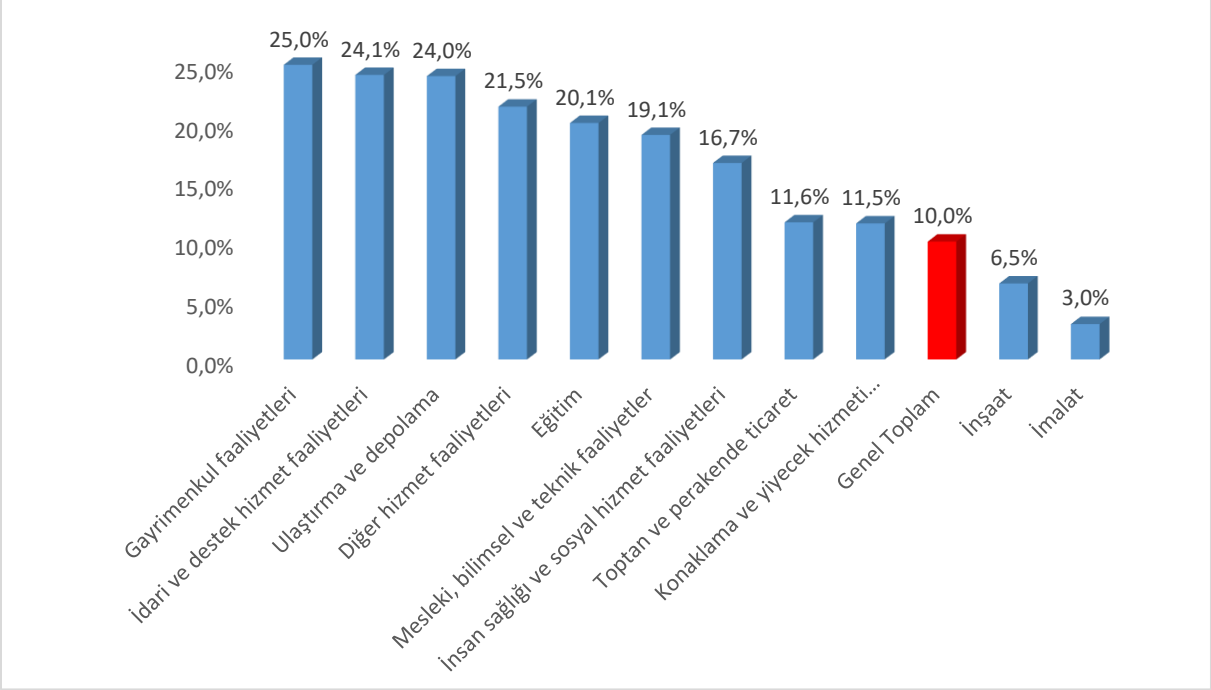

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 25'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Malatya ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 10 olarak gerçekleşmiştir. Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde yüzde 10,5 ile onikinci sırada yer almıştır. Malatya ilinde ikinci sırada idare ve destek hizmet faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 24,1'inde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 24 ile mesleki, ulaştırma ve depolama sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

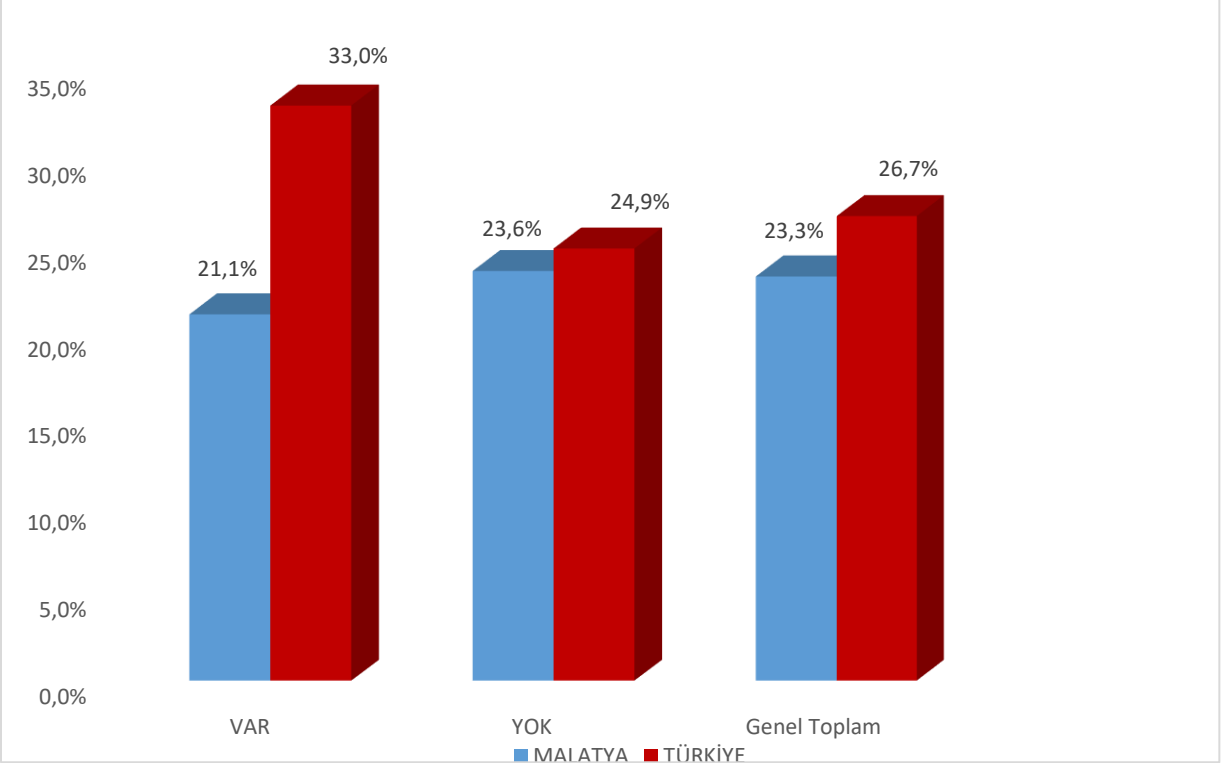

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Malatya ilinde bu oran yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Malatya ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 21,1 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 23,6 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Malatya ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

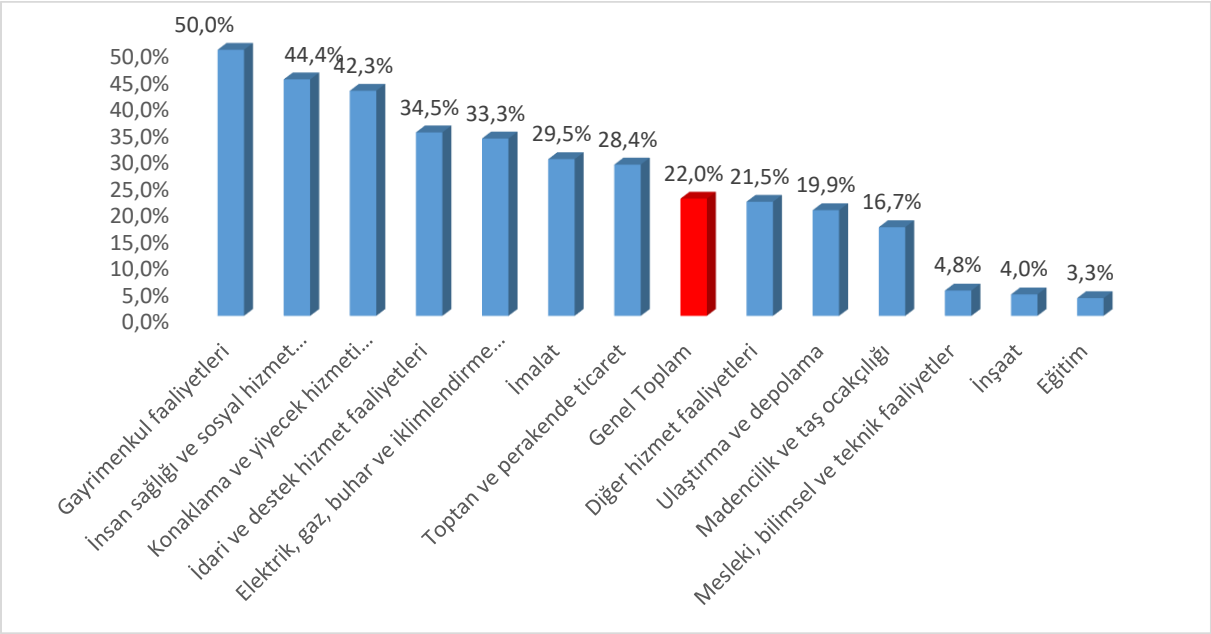

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde işyerlerinin yüzde 22'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Malatya ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. Eğitim sektörü ise yüzde 3,3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur.Eğitim sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni ikili öğretimin eğitim kurumlarında pek faaaliyet göstermemesidir. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan inşaat sektöründe bu oran yüzde 4,0 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Malatya ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Gayrimenkul faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, İmalat, Toptan ve perakende ticaret sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

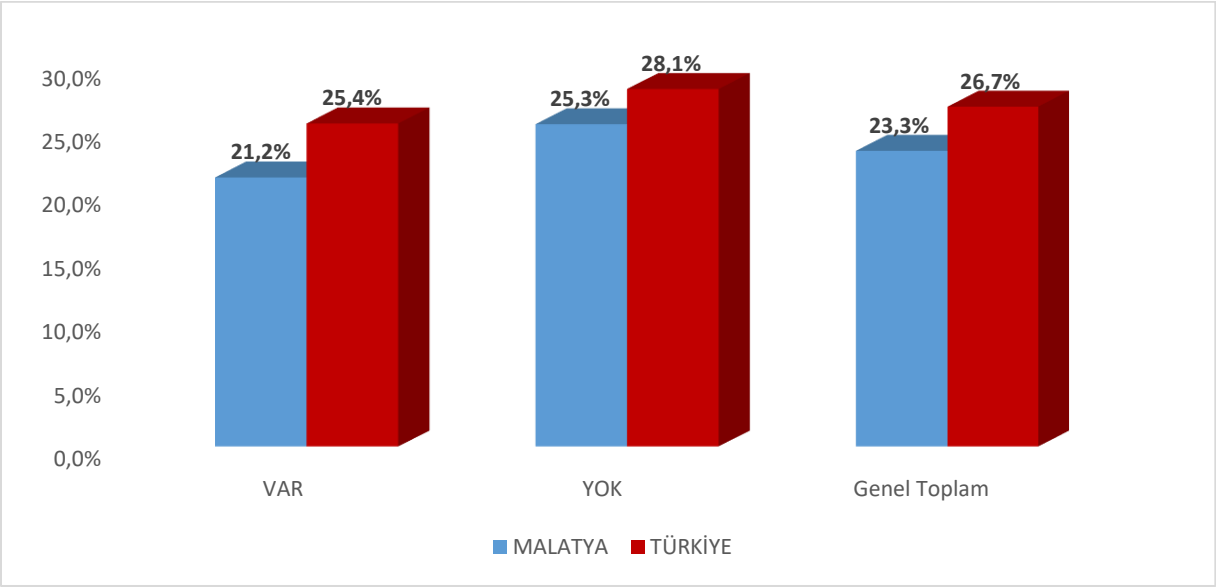

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Malatya ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 21,2'si kadın, yüzde 78,8'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 25,3'e yükselmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Bunun sebebi genel olarak Malatya ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 23,3'ünün kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise bu durum hemen hemen aynıdır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece

2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Malatya ilinde de 4,1 puan farkla daha fazladır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

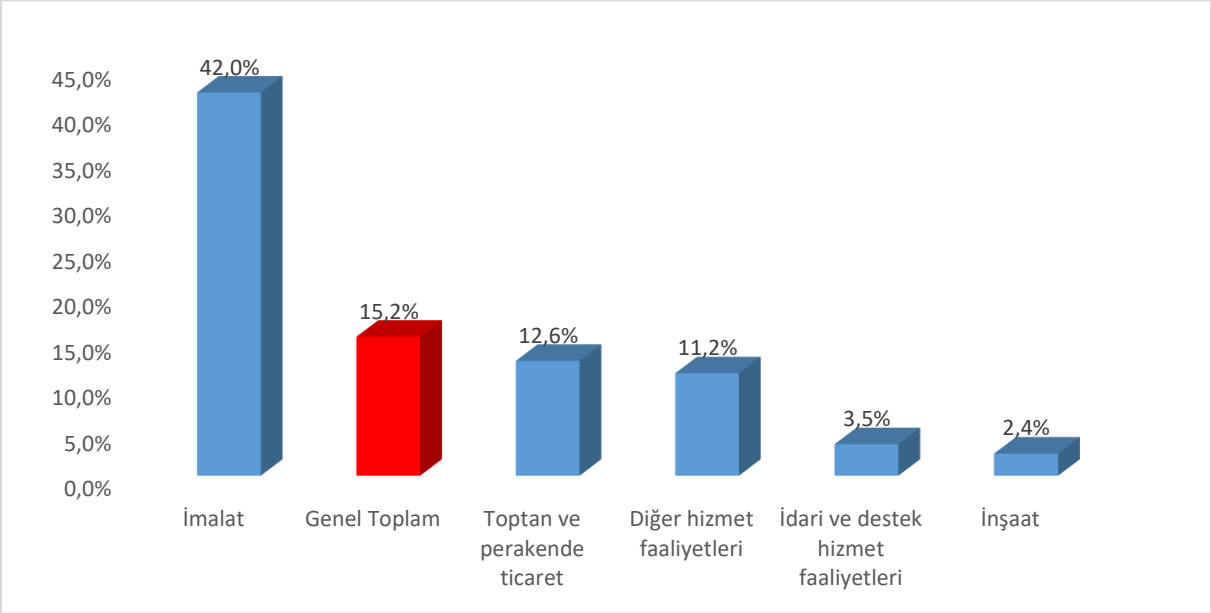

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde 17 sektörden 5 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 42'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 12,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü bulunmaktadır. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

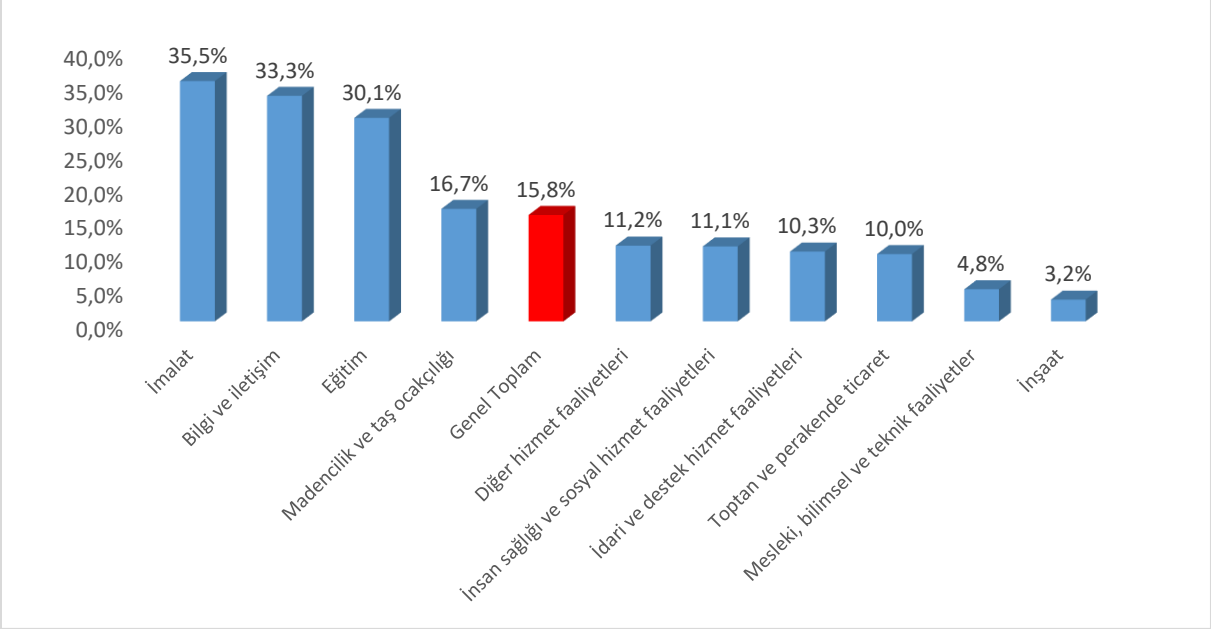

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde 17 sektörden 10 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 15,8 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 35,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 33,3 ile Bilgi ve İletişim sektörü bulunmaktadır. Üçüncü sırada yüzde 30,1 ile Eğitim sektörü dördüncü sırada ise yüzde16,7 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü yer almaktadır. Bu dört sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Malatya ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Malatya ili genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyerleri Türkiye geneli Ar-Ge çalışması yapan işyerlerinin üzerinde bir orandadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

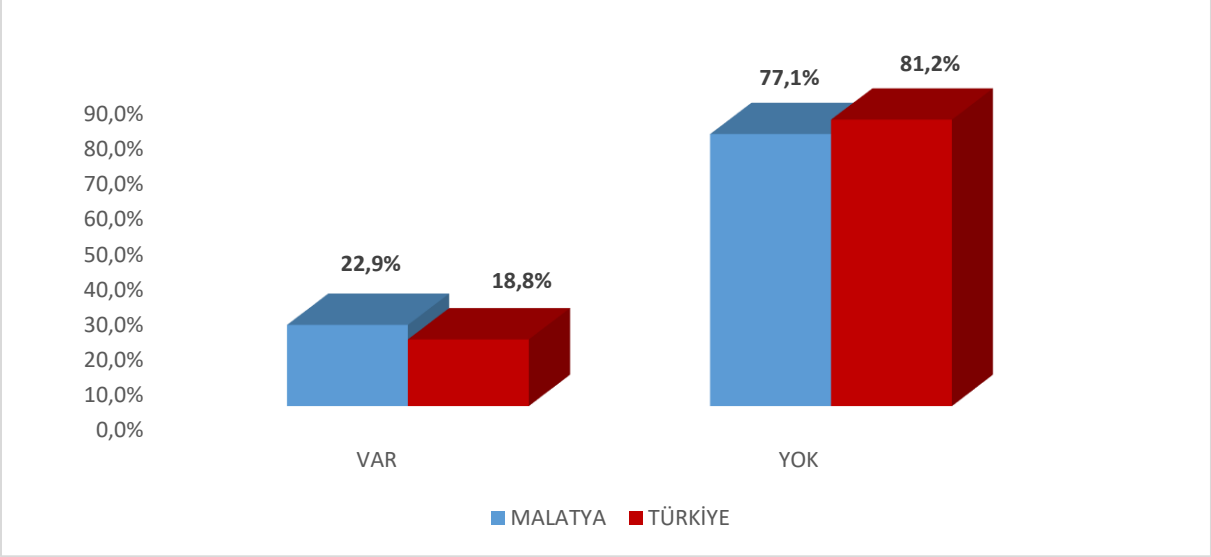

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 22,9'u gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

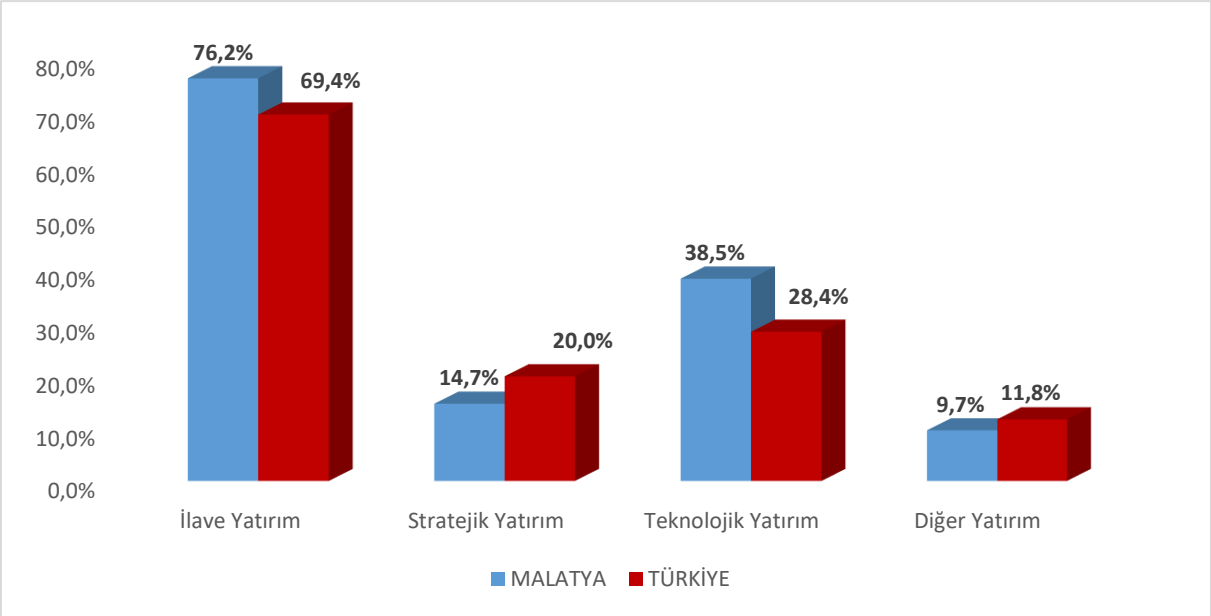

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Malatya ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 76,2'i ilave yatırım, yüzde 38,5'i teknolojik yatırım, yüzde 14,7'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin

yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Malatya ilinde ilave yatırım ve teknolojik yatırım yapmayı planlayan işyerleri Türkiye genelinin üzerindedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

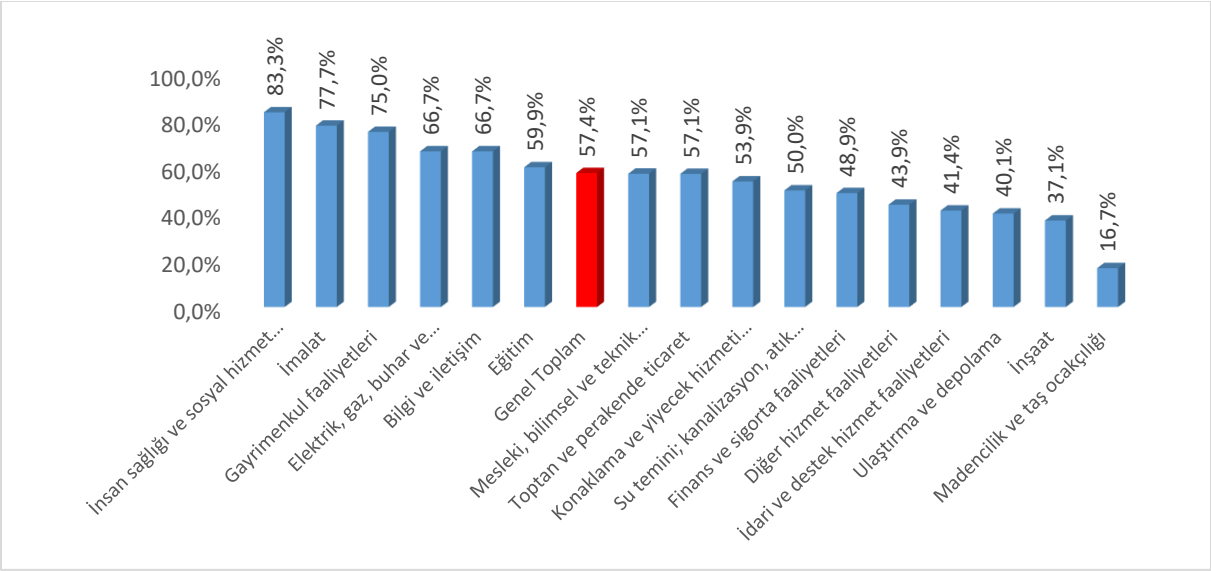

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Malatya ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 57,4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Malatya ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Malatya ilinde ilk sırada yüzde 83,3 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü ikinci sırada yüzde 77,7 ile imalat sektörü, üçüncü sırada yüzde 75 ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörleri İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Malatya ili ortalamasının üzerinde olan diğer sektörler ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Bilgi ve iletişim ve Eğitim sektörleridir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	5,5%	86,0%	96,1%	67,4%	3,1%	5,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	2,2%	69,6%	87,0%	19,6%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	3,0%	61,8%	85,3%	47,0%	3,0%	1,5%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	50,0%	90,0%	70,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	50,0%	85,7%	50,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	50,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	66,7%	66,7%	66,7%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	50,0%	91,7%	66,7%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	75,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	83,3%	60,9%	72,3%	5,3%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	33,3%	53,3%	86,7%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	25,6%	74,4%	51,1%	24,4%	0,0%
Genel Toplam	**3,0%**	**71,0%**	**87,0%**	**55,6%**	**2,4%**	**2,4%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 87 ile Eleman talebi hizmeti almıştır. İşyerlerinin 71'i Danışmanlık ve yönlendirme hizmetlerinden yaralanırken,yüzde 55,6'sı İşbaşı Eğitim Programı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Malatya ilinde en çok Madencilik ve taş ocakçılığı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı, Eleman Talebi hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Finans ve

sigorta faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinin tamamı danışmanlık ve yönlendirme ile eleman talebi hizmetinden faydalanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İmalat ve Toptan ve perakende ticaret sektörleri tüm hizmetlerden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için Diğer hizmet faaliyetleri, Eğitim, İmalat ve Toptan ve perakende ticaret sektörleri işverenleri İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Malatya ilinde, ekonomik anlamda sıkıntı yaşayan ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla İmalat ve Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	10,0%	1,2%	4,1%	1,6%	0,0%	12,6%
Memnun Değilim	0,0%	0,0%	1,7%	2,6%	12,6%	0,0%
Memnunum	90,0%	98,8%	94,2%	95,8%	87,4%	87,4%

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 98,8 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 95,8 ile İşbaşı Eğitim Pragramları, yüzde 94,2 ile Eleman Talebi hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 90 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim ve yüzde 87,4 ile Kısa Çalışma Ödeneği ve Mesleki Eğitim Kursu hizmetleri izlemektedir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

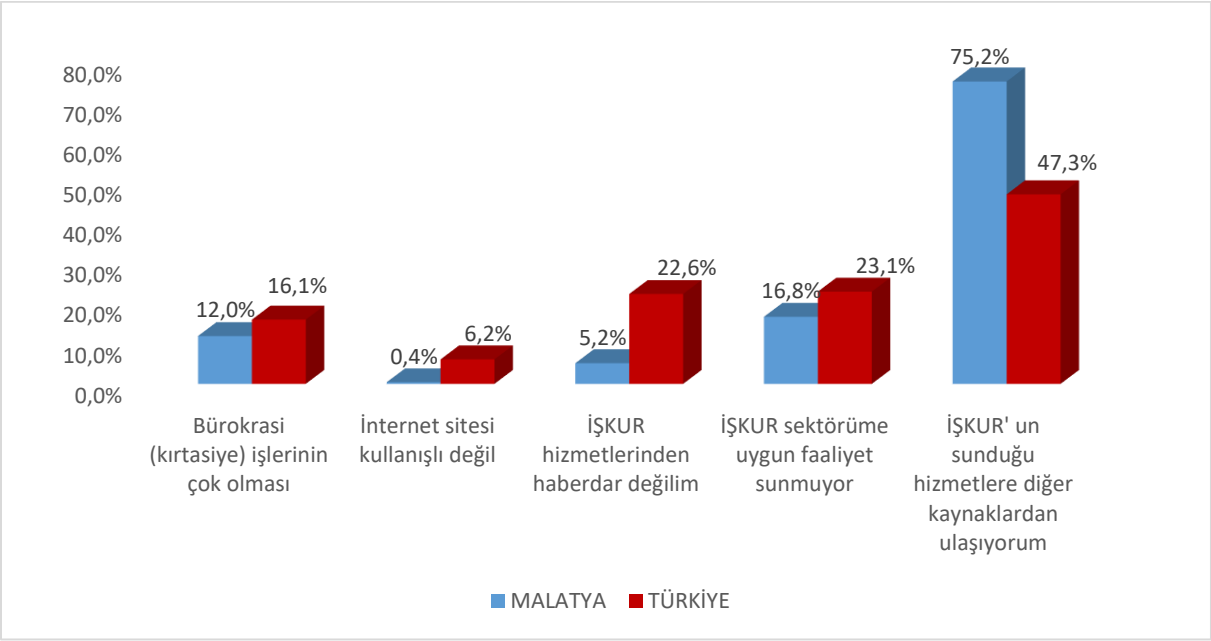

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 75,2 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 16,8 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 12 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Malatya ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ikinci sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve üçüncü sırada yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Malatya ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Malatya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 34 bin 332 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 26 bin 348 çalışan erkeklerden, 7 bin 984 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	3.196	11.206	14.402
Toptan ve perakende ticaret	1.025	6.175	7.200
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.567	1.834	3.401
İnşaat	156	3.141	3.297
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	839	706	1.545
Eğitim	623	702	1.325
Ulaştırma ve depolama	66	742	808
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	131	550	681
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	151	302	453
Diğer hizmet faaliyetleri	105	272	377
Gayrimenkul faaliyetleri	49	154	203
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	153	156
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	24	110	134
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	112	113
Bilgi ve iletişim	29	71	100
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3	69	72
Finans ve sigorta faaliyetleri	16	48	64
Genel Toplam	**7.984**	**26.348**	**34.332**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Malatya ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat ile Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Malatya ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 42,5'i, kadınların ise yüzde 40'ı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 41,9 olarak gerçekleşmiştir.

Malatya ilinde 20+ çalışanı olan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	792	8.120	8.911
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.856	5.321	7.177
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	988	4.414	5.401
Hizmet Ve Satış Elemanları	791	3.006	3.797
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.878	1.671	3.549
Profesyonel Meslek Mensupları	1.206	1.648	2.854
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	357	1.369	1.726
Yöneticiler	110	745	855
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	6	54	61
Genel Toplam	**7.984**	**26.348**	**34.332**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanların oranı ilk sırada yer almaktadır. Toplam çalışanların yüzde 25,9'u, erkek çalışanların yüzde 30,8'i ve kadın çalışanların yüzde 9,9'u bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 20,9 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 15,7 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır.

Malatya ilinde ilk sırada kadınlarda çalışanların yüzde 23,5'i Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gurubunda yer almaktadır. Erkeklerde ise en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu toplam çalışan sıralaması ile aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Makineci (Dikiş)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi	Temizlik Görevlisi	Konfeksiyon İşçisi
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Beden İşçisi (İnşaat)
Temizlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü	Güvenlik Görevlisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Kasiyer	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Güvenlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Temizlik Görevlisi
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Hemşire	Şoför-Yük Taşıma

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Malatya ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Makineci (Dikiş) hem erkeklerde hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Hemşire, Satış danışmanı/uzmanı, kasiyer ve kalite kontrolcü meslekleri bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık

işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	938	6,1%	43,9%
Toptan ve perakende ticaret	150	2,0%	16,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	105	3,0%	3,5%
İnşaat	20	0,6%	6,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17	3,6%	28,6%
Eğitim	13	1,0%	6,5%
Ulaştırma ve depolama	7	0,9%	12,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	0,3%	11,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	2,0%	16,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	0,5%	3,9%
Genel Toplam	**1.259**	**3,5%**	**19,7%**

Kaynak: İPA 2018

Malatya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 121 işyerinde bin 259 açık iş tespit edilmiştir. Malatya ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. Bin 259 kişilik açık işin yüzde 74,5'ine tekabül eden 938 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Malatya ilinde açık iş oranı yüzde 3,5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Malatya ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında yaklaşık her 96 kişilik dolu kadronun yanında 4 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,1 ile İmalat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Malatya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 19,7'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranı , İmalat sektörü yüzde 43,9 ile ön plana çıkmaktadır. Malatya ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

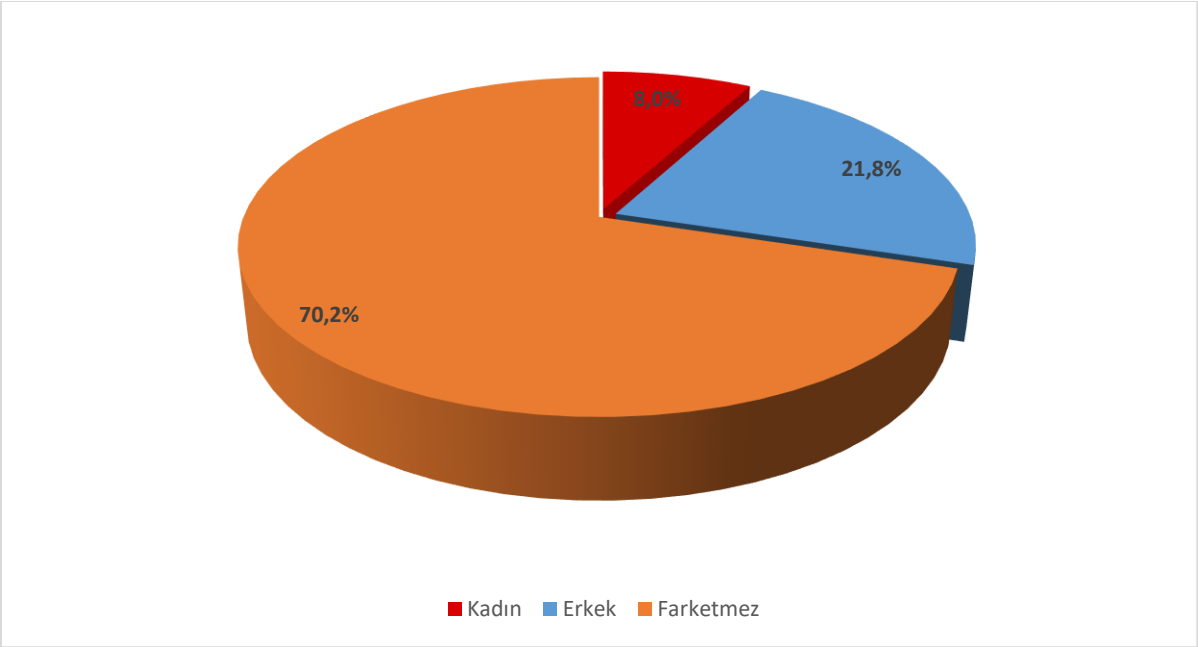

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Malatya ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Malatya ilinde açık işlerin yüzde 21,8'inde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Malatya ilinde yüzde 8 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Malatya ilinde ise işverenlerin yüzde 70,2'si açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

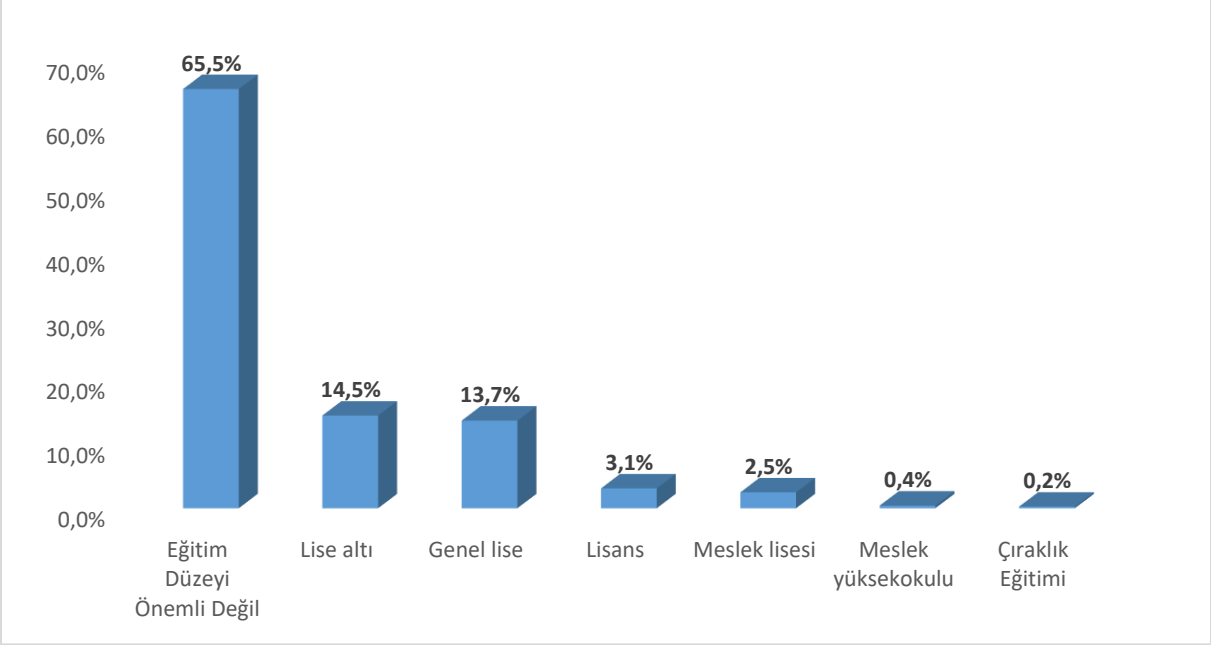

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilindeki açık işlerin yüzde 65,5'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 14,5 ile lise altı eğitimi seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,2 ile çıraklık eğitimidir. Malatya işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

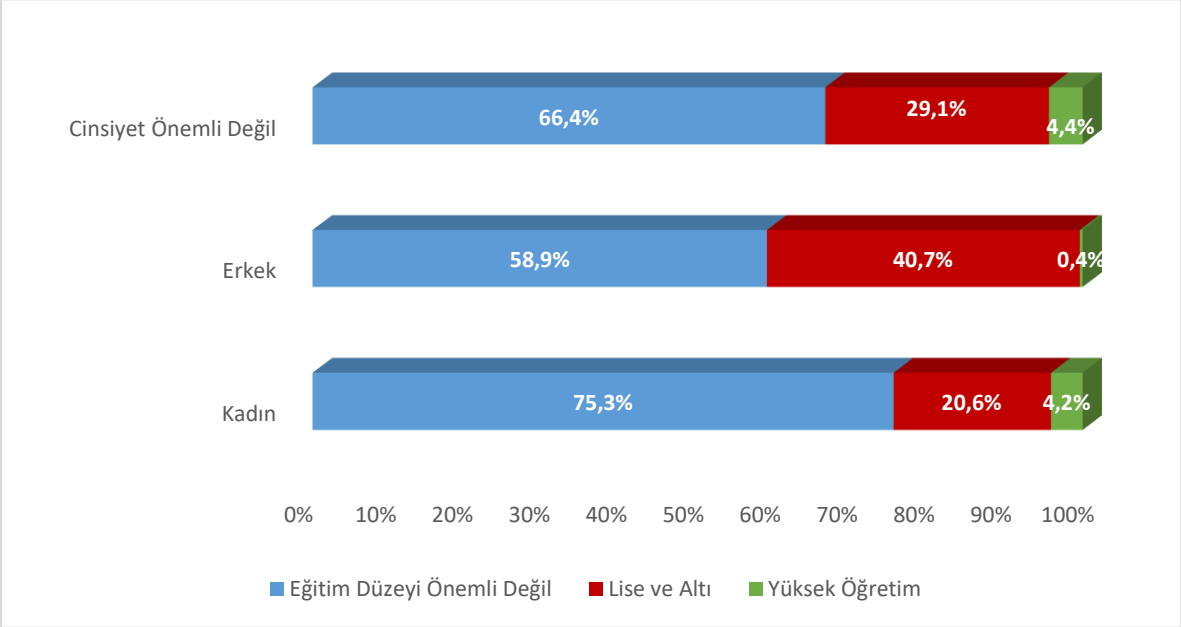

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 66,4 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 29,1 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 4,4 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 58,9 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 75,3 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

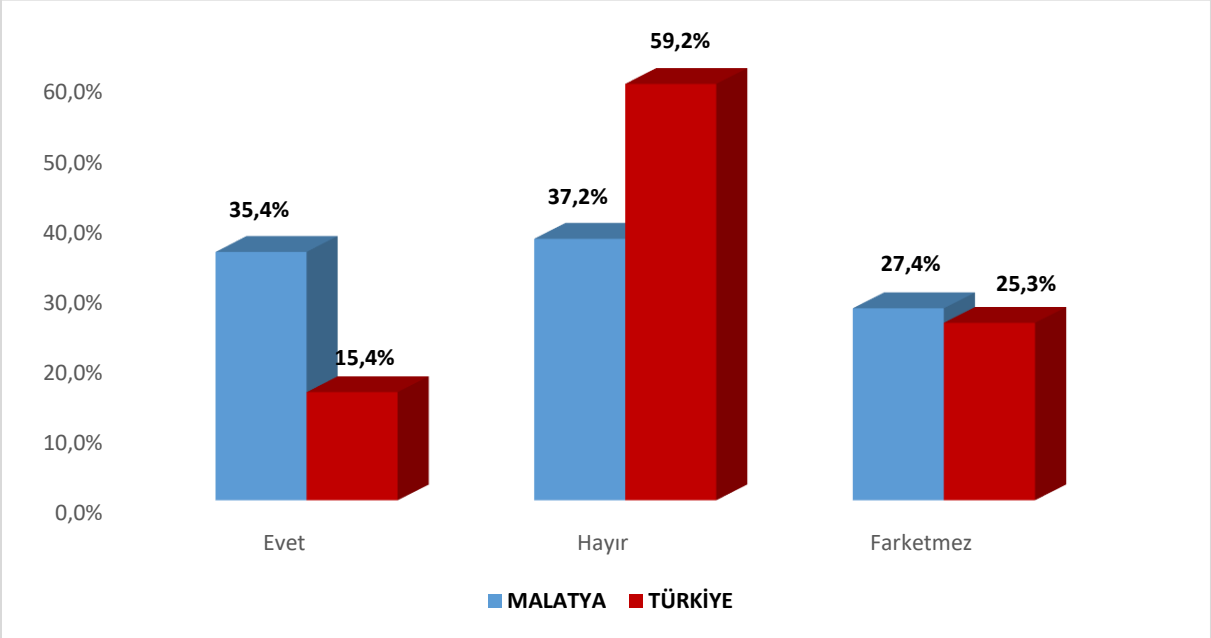

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Malatya ilinde yüzde 35,4 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 27,4'tür. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 5 açık iş için 3 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Malatya ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

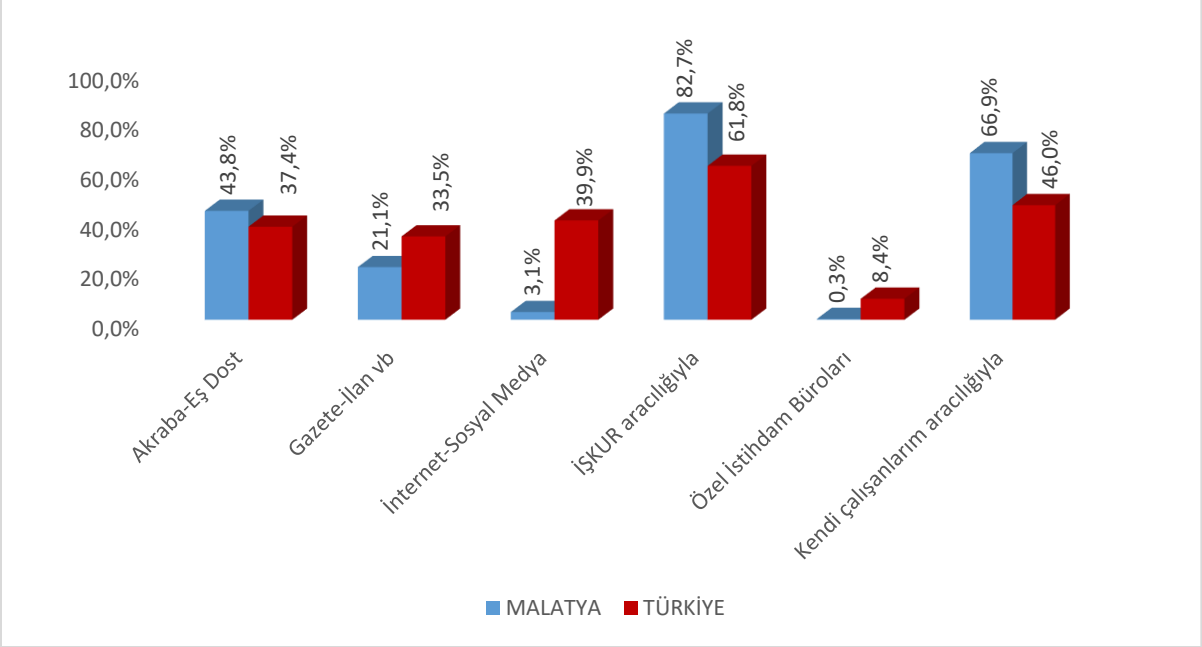

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Malatya ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Malatya ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 82,7 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Malatya ilinde ikinci sırada yüzde 66,9 ile Kendi çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 43,8 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	3	2
Takım Çalışması	3	3	2	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	4	4	4
Bilgisayar kullanımı	7	5	5	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	5	8	8	6
Proje Tabanlı Çalışma	-	6	6	7
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	10	7	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	7	9	9
Yabancı Dil	-	9	-	10

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi hem kadınlarda hem cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda hem de genel toplamda birinci sırada, erkeklerde ise ikinci sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi bulunmaktadır. Yabancı dil becerisi açık işlerde genel toplamda, son sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	669	7,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	260	3,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	127	3,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	96	1,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	37	1,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	37	1,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	33	1,9%
Genel Toplam	**1.259**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 53,1'dir. İkinci sırada ise Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Malatya ili için tespit edilen yüzde 3,5'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 7 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler Meslek grubu gelmektedir. Sadece Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5,0%	0,0%	5,8%	91,8%	0,0%	4,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	48,6%	22,9%	2,9%	60,0%	0,0%	42,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	32,1%	2,2%	1,0%	75,8%	0,0%	60,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	39,6%	0,0%	46,3%	71,7%	5,7%	58,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	50,6%	25,3%	0,0%	93,6%	0,0%	70,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	15,6%	0,0%	31,3%	49,9%	6,3%	18,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	51,5%	28,4%	0,3%	81,3%	0,0%	82,5%
Genel Toplam	**43,8%**	**21,1%**	**3,1%**	**82,7%**	**0,3%**	**66,9%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 93,6'sı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	İletişim ve İfade Yeteneği	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	1	4	-	-	3	2
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	3	-	1	2	4	-	-
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	-	1	-	-	-	3	2
Kalite Kontrolcü	-	2	4	-	-	3	1
Konfeksiyon İşçisi	-	1	4	-	-	3	2
Ütücü	-	2	-	-	-	3	1
Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)	-	2	-	-	-	3	1
Beden İşçisi (Genel)	-	1	3	-	5	2	4
Kalite Kontrolcü-Tekstil	-	1	-	-	-	2	3

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Malatya ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş), İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel, Konfeksiyon İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Kalite Kontrolcü-Tekstil mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, İletişim ve İfade Yeteneği, Kalite Kontrolcü, Ütücü, Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil) mesleğinde ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri aranmaktadır. İşverenlerin açık işlerinde istedikleri beceriler arasında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri ön plana çıkmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Beden İşçisi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Kalite Kontrolcü	Boyama Makinesi Operatörü-Tekstil	Kalite Kontrolcü	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Konfeksiyon İşçisi	Kalite Kontrolcü
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Örgü Makinası Operatörü	Ütücü	Konfeksiyon İşçisi
Paketleme İşçisi	Kalite Kontrolcü	Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)	Ütücü
Satış Danışmanı / Uzmanı	Şoför-Yük Taşıma	İplik Temizleme İşçisi	İplik Temizleme İşçisi
Ebe	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Dondurma Üretim Elemanı	Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)
Kasiyer	Soğutmacı Ve Havalandırmacı (İklimlendirme)	Torba Ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Halkla İlişkiler Görevlisi (Gazete)	Elektrikçi (Genel)	Meydancı - Konfeksiyon	Kalite Kontrolcü-Tekstil

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş),Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi,İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel),Kalite Kontrolcü,Konfeksiyon İşçisi,Ütücü,İplik Temizleme İşçisi,Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil),Beden İşçisi (Genel),Kalite Kontrolcü-Tekstil meslekleridir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Makineci (Dikiş), Kalite Kontrolcü-Tekstil, Kalite Kontrolcü meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel),Beden İşçisi (Genel),Boyama Makinesi Operatörü-Tekstil ,cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci (Dikiş),Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi,Kalite Kontrolcü meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Malatya ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Malatya ilinde ise 20+ istihdamlı 160 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 26,2 ile Malatya ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Malatya ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Gayrimenkul faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı,Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri,Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İmalat, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörlerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	1.426
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	146
Toptan ve perakende ticaret	110
İnşaat	73
Eğitim	24
Ulaştırma ve depolama	22
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12
Madencilik ve taş ocakçılığı	8
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Bilgi ve iletişim	3
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Genel Toplam	**1.845**

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde bin 845 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Malatya ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 77,2'si bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

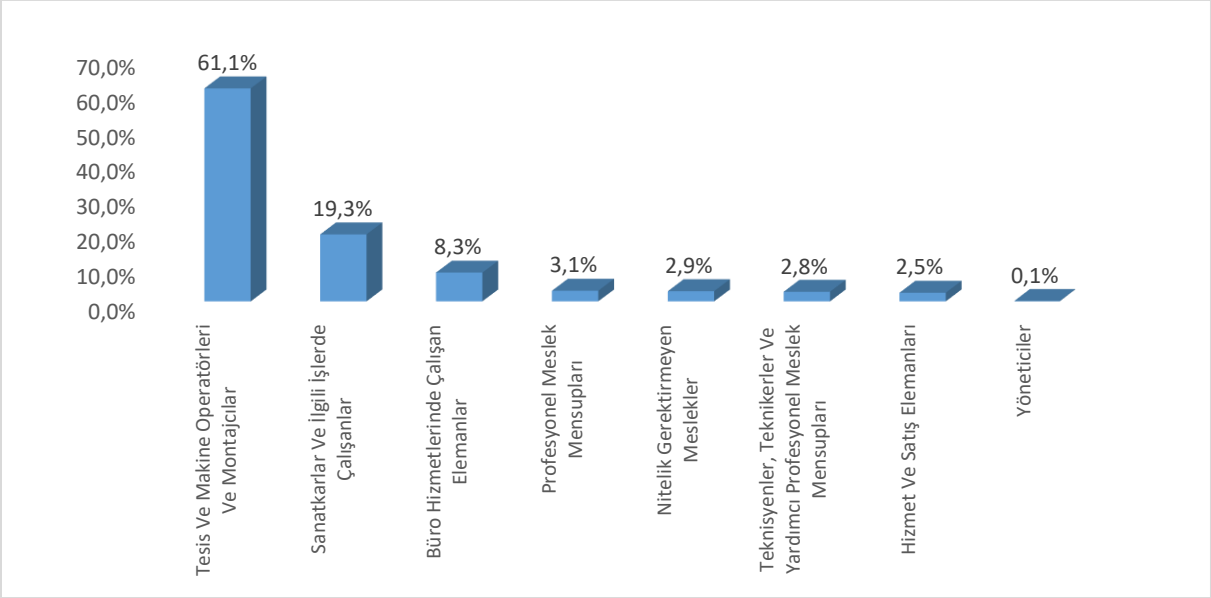

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok bin 128 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 61,1'i bu meslek grubunda yer almaktadır. Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Malatya ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Malatya ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	898
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	143
Kalite Kontrolcü	115
Ütücü	44
Dokuma Makineleri Operatörü Ve Ayarcısı	31
Geri Dönüşüm İşçisi	26
Kalite Kontrolcü-Tekstil	26
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	22
Dondurma Üretim Elemanı	21
Diğer	519
Toplam	**1.845**

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 898 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 143 kişi ile Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve 115 Kalite Kontrolcü kişi ile meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; sadece Makineci (Dikiş) mesleği yine değişmeyerek ilk onda yer aldığı görülmektedir. Malatya ilinde söz konusu meslek, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında ilk sırada yer almaya devam etmektedir.

Makineci (Dikiş), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kalite Kontrolcü, Ütücü mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

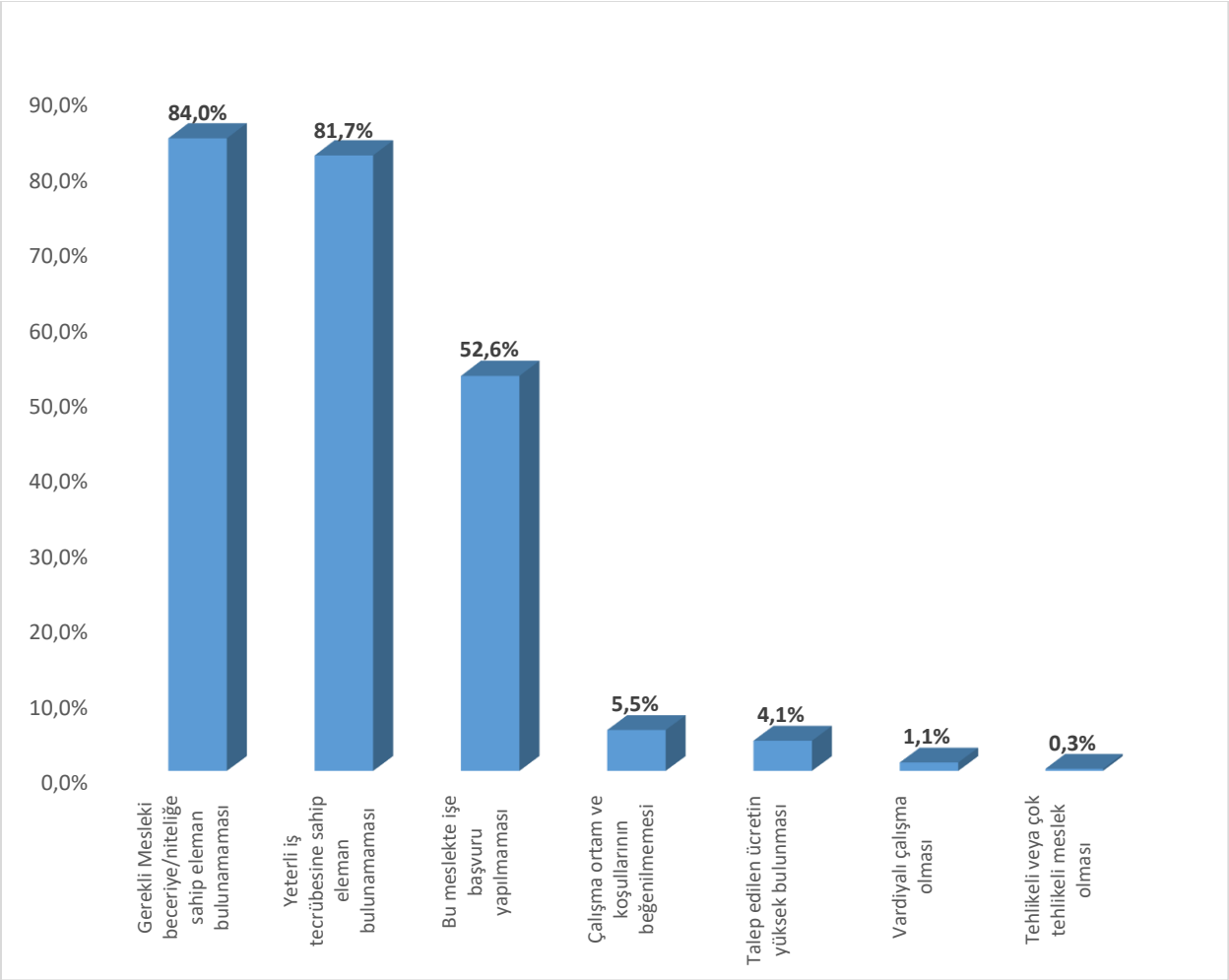

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında da Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak

doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Makineci (Dikiş)	39,6%	93,0%	97,7%	0,0%	2,3%	0,0%
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	94,9%	5,1%	5,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Kalite Kontrolcü	13,2%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ütücü	31,2%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü Ve Ayarcısı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Geri Dönüşüm İşçisi	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	20,0%	80,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	100,0%	95,2%	71,4%	0,0%	0,0%	0,0%
Dondurma Üretim Elemanı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kamyon Şoförü	70,6%	100,0%	100,0%	11,8%	11,8%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Kalite Kontrolcü, Ütücü, Dokuma Makineleri Operatörü Ve Ayarcısı, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Kamyon Şoförü olmak üzere ilk on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Talep Edilen Ücretin Yüksek Bulunması sadece Makineci (Dikiş) ve kamyon şoförü mesleğinde gerçekleşmiştir. Geri Dönüşüm İşçisi mesleğinde ise sadece çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi temininde güçlük çekilme nedenlerindendir.Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Makineci (Dikiş)
Kalite Kontrolcü
Ütücü
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Şoför-Yük Taşıma
Muhasebeci
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Aşçı
Satış Danışmanı / Uzmanı
Garson (Servis Elemanı)

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Malatya ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Malatya ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Malatya ilinde işverenlerin yüzde 26,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 5 işyerinden 1'si istihdamın artacağını öngörürken, Malatya'da ise her 4 işyerinden 1'si istihtamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen

işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Malatya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2,4 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	41,0%	3,0%	39,2%	16,8%
Toptan ve perakende ticaret	22,6%	0,8%	55,4%	21,1%
İnşaat	16,1%	3,2%	72,6%	8,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	31,0%	3,4%	58,6%	6,9%
Eğitim	26,7%	6,7%	29,9%	36,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	19,2%	0,0%	65,4%	15,4%
Ulaştırma ve depolama	20,0%	4,0%	55,9%	20,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16,7%	0,0%	38,9%	44,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	14,3%	0,0%	61,9%	23,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	33,3%	0,0%	66,7%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	25,0%	0,0%	50,0%	25,0%
Bilgi ve iletişim	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	77,6%	22,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**26,2%**	**2,4%**	**53,8%**	**17,7%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Madencilik ve taş ocakçılığı, imalat, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Bilgi ve iletişim, İdari ve destek hizmet faaliyetleri,Eğitim,Gayrimenkul faaliyetleri,Toptan ve perakende ticaret,Ulaştırma ve depolama,Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri,İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri,İnşaat sektörü olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise İnşaat olarak gerçekleşmiştir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 44,4'ü gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İmalat	3.279	22,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	24	15,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	310	9,1%
İnşaat	184	5,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7	5,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	33	4,9%
Toptan ve perakende ticaret	330	4,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15	3,2%
Eğitim	42	3,2%
Bilgi ve iletişim	3	3,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	37	2,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	4	2,1%
Ulaştırma ve depolama	-6	-0,8%
Genel Toplam	**4.262**	**12,4%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Malatya'de ise bu oran, yüzde 12,4 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 3 bin 279 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 22,8 ile İmalat sektöründe beklenmektedir.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise Ulaştırma ve depolama sektörüdür. Söz konusu sektörde yüzde 0,8 net istihdam değişim oranı ile 6 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2.395	26,9%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	886	12,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	5	8,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	350	6,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	111	6,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	150	5,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	176	5,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	185	4,9%
Yöneticiler	4	0,5%
Genel Toplam	**4.262**	**12,4%**

Kaynak: İPA 2018

Tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 2 bin 395 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 4 kişilik artış ile Yöneticiler meslek grubudur.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 26,9'luk bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir.İkinci sırada Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun net istihdam değişim oranı yüzde 12,4'tür.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Güvenlik Görevlisi
Ütücü	Teknik Servis Elemanı
Konfeksiyon İşçisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Kalite Kontrolcü	Usta Öğretici (Anaokulu)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beton Pompa-Püskürtme Operatörü
Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)	Ön Muhasebeci
Meydancı - Konfeksiyon	Kamyon Şoförü
Paketleme İşçisi	Mutfak Görevlisi
İnşaat İşçisi	Elektrik Mühendisi
Garson (Servis Elemanı)	

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk on meslek sırasıyla, Makineci (Dikiş),Ütücü,Konfeksiyon İşçisi,Kalite Kontrolcü,Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi,Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil),Meydancı – Konfeksiyon,Paketleme İşçisi,İnşaat İşçisi,Garson (Servis Elemanı) olarak sıralanmaktadır. En fazla istihdam azalışı beklenen meslekler ise sırasıyla,Güvenlik Görevlisi,Teknik Servis Elemanı,Şoför (Yolcu Taşıma),Usta Öğretici (Anaokulu),Beton Pompa-Püskürtme Operatörü,Ön Muhasebeci,Kamyon Şoförü,Mutfak Görevlisi,Elektrik Mühendisi meslekleridir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Garson (Servis Elemanı) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Malatya ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda ilk on meslekte aynı meslekler bulunmamaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

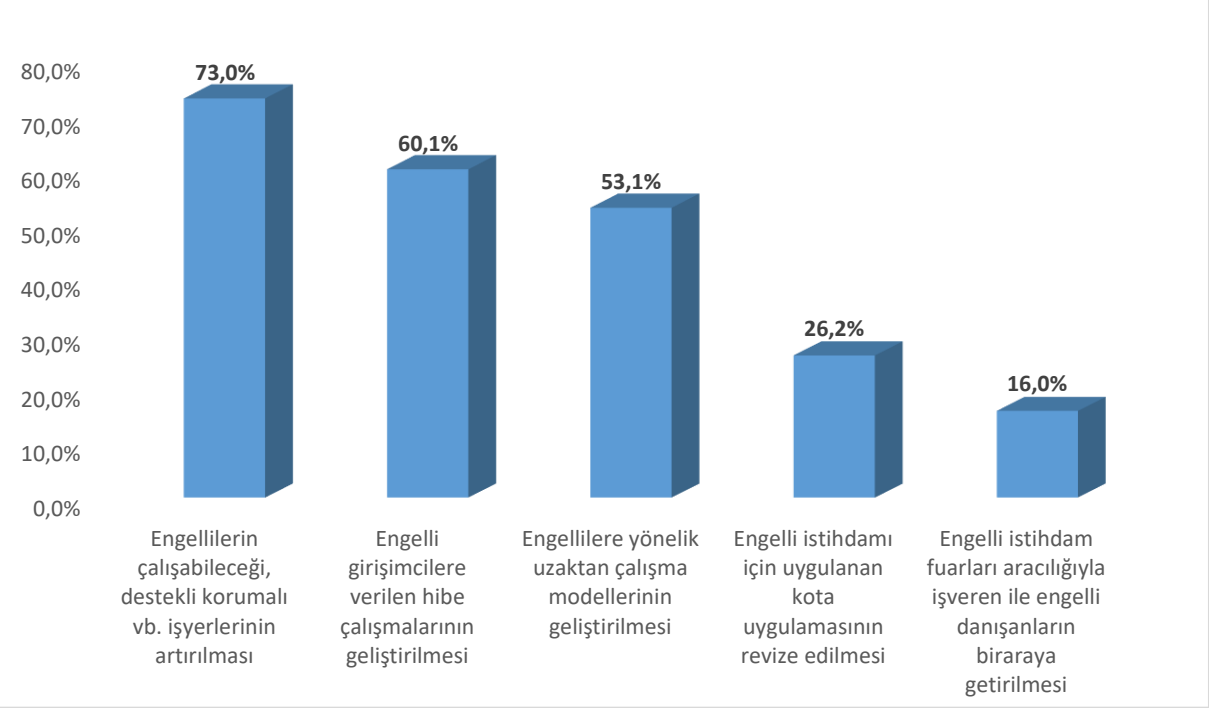

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 73'si engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin arttırılması,yüzde 60,1'i engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, ve yüzde 53,1'i ise engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Malatya ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, sıralamaları aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

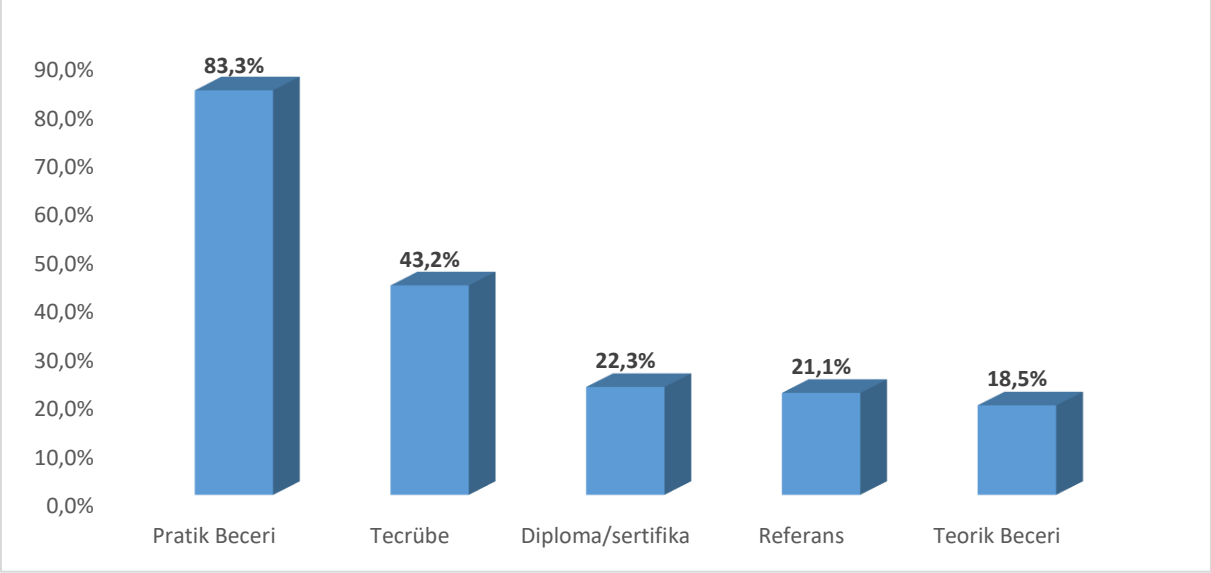

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 83,3'ü Pratik Beceri, yüzde 43,2'si Tecrübe ve yüzde 22,3'ü Diplama/sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Malatya ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Malatya ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

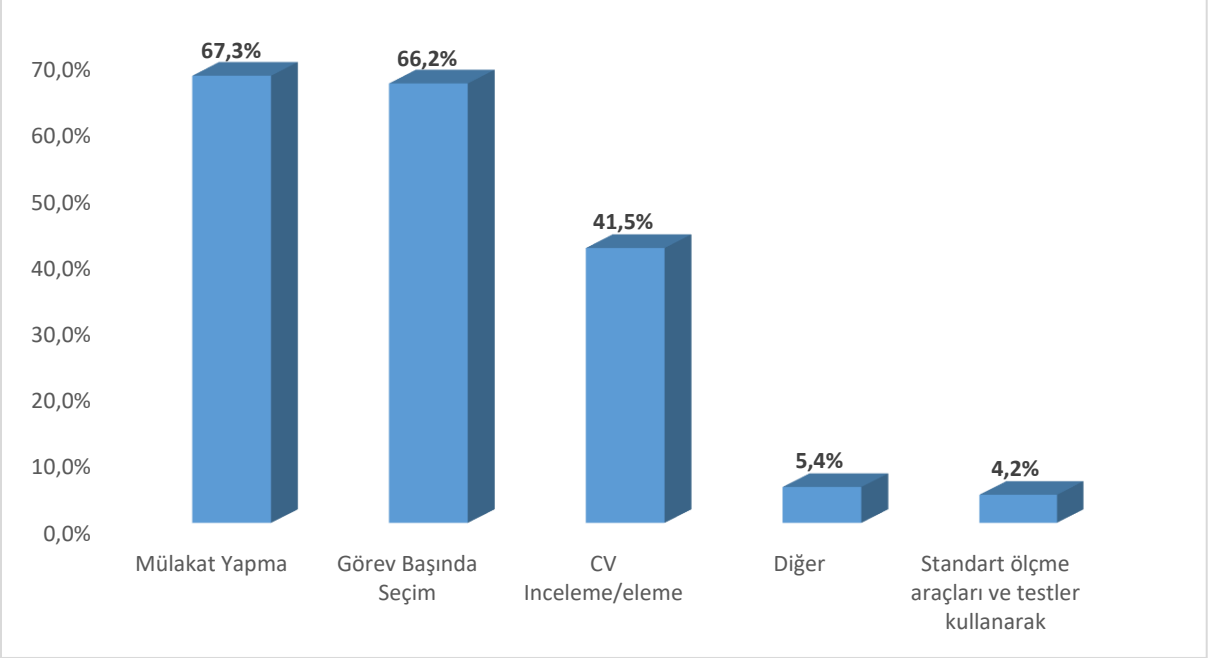

Kaynak: İPA 2018

Malatya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 67,3'ü Mülakat yapma, yüzde 66,2'si görev başında seçim ve yüzde 41,5'i CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Malatya ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Malatya İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Malatya'de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 7,8 olduğunu görmekteyiz. Yani çalışmaya hazır her on kişiden biri işsiz olduğunu göstermektedir. Malatya ilinde İŞKUR'da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Malatya'de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 76,7'si erkeklerden, sadece yüzde 23,3'ü kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret, İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörüdür.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Malatya'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında bin 510 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 8 bin 859 kişi faydalanmıştır. . Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 124 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının bin 510'a

çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 2 bin 95 iken 2017 yılında 8 bin 859 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Malatya ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat,İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Malatya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 121 işyerinde bin 259 açık iş tespit edilmiştir. Malatya ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. Bin 259 kişilik açık işin yüzde 74,5'ine tekabül eden 938 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Malatya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 19,7'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranı , İmalat sektörü yüzde 43,9 ile ön plana çıkmaktadır. Malatya ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır.

Malatya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 53,1'dir. İkinci sırada ise Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim

düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkendir.

Malatya ilinde bin 845 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Malatya ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 77,2'si bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Malatya ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Kalite Kontrolcü, Ütücü, Dokuma Makineleri Operatörü Ve Ayarcısı, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Kamyon Şoförü olmak üzere ilk on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir.

Malatya ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Malatya ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler Makineci (Dikiş), Kalite Kontrolcü, Ütücü, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi,Şoför-Yük Taşıma, Muhasebeci, İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel),Aşçı, Satış Danışmanı / Uzmanı,Garson (Servis Elemanı) meslekleridir..

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Malatya ilinde işverenlerin yüzde 26,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 5 işyerinden 1'si istihdamın artacağını öngörürken, Malatya'da ise her 4 işyerinden 1'si istihtamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Malatya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2,4 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi

ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……
MAHALLE: ……
CADDE/SOKAK :……
İÇ/DIŞ KAPI NO :……
TELEFON/E-POSTA :……

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …… Unvanı :……
Tarih : …… Telefonu : ……
E-Posta :…… İmza/Kaşe: ……

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……. (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )

İnternet sitesi kullanışlı değil ( )

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
MALATYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Dabakhane Mah. Buhara Cad.No:163 Battalgazi/Malatya
Tel: 0 422 212 09 65